

IncludeMe
Inclusion Through Mediation

SÖZLÜK

**Akranlar Arası ve Kültürlerarası
Arabuluculuk için bilmeniz gereken
Dil ve Terminoloji**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Bu program Avrupa Komisyonu'nun desteğiyle finanse edilmiştir. Bu yayından (iletişim) münhasıran yazar sorumludur ve Komisyon burada yer alan bilgilerin herhangi bir şekilde kullanılmasından sorumlu değildir. 2020-1- F101-KA203-066490

GİRİŞ – NEDEN SÖZLÜK?

INCLUDE ME Açık Eğitim Kaynakları, kültürlerarası, eşler arası arabuluculuğun dahil etme süreçlerini nasıl destekleyebileceği konusunda hem eğitimcilerin hem de öğrencilerin bilgilerini zenginleştiren kapsayıcı, kullanımı kolay öğrenme kaynakları setidir.

Kullanım kolaylığı ve basitlik ana ilkelerden biri olmasına rağmen, kaynaklar geliştirildiğinde, yine de, kullanıcıların yardımıyla, bazı terminolojilerin daha fazla açıklamaya ihtiyaç duyduğunu ve bunun kaynakları daha da geliştireceğini gördük.

Bu Sözlük, modüllerimizin bağlamını ve anlamını tam olarak anlamanıza ve kültürlerarası akranlar arası arabuluculuk ilkelerini benimsemenize ve böylece kendi rolünüzü destekleyebilmesine yardımcı olmak için size - hem eğitime hem de öğrenciye - hizmet edecektir.

Action plan - Eylem Planı

Eylem planı, bir veya daha fazla hedefe ulaşmak için gereken eylemleri özetleyen ayrıntılı bir plandır. Alternatif olarak, atılması gereken adımlar veya gerçekleştirilmesi gereken faaliyetler dizisi olarak tanımlanabilir.

Active citizenship - Aktif vatandaşlık

Aktif vatandaşlık, insanların yerelden ulusala ve küresele kadar her düzeyde kendi topluluklarına ve demokrasiye dahil olmaları anlamına gelir.¹

Active citizenship - Savunuculuk

Bir nedeni veya teklifi destekleme eylemi veya süreci: bir şeyi savunma eylemi veya süreci. Belirli bir neden veya politika için kamu desteği veya tavsiyesi de olabilir.²

Anti-racism – Irkçılık karşıtlığı

İrkçiliğe karşı olan veya bunu önlemeyi amaçlayan (= insanlara ırklarına göre haksız veya zararlı muamele).³

Assimilationism - Asimilasyon

Antropoloji ve Sosyolojide asimilasyon, farklı etnik mirasa sahip bireylerin veya grupların bir toplumun baskın kültürü tarafından özümsemesi sürecidir. Asimilasyon süreci, egemen kültürün özelliklerini, asimile eden grubun toplumun diğer üyelerinden sosyal olarak ayırt edilemez hale geldiği bir dereceye kadar üstlenmeyi içerir.⁴

Autocratic leader - Otokratik lider

Otokratik bir lider otoriteyi elinde tutar ve tüm kararları veren kişi olmayı tercih eder. Dolayısıyla, yüzeysel, bu tarz topluluk arabuluculuğu ve içerme ile uyumsuzdur. Ancak alaka düzeyi vardır. Bu tür liderlik, hızlı düşünme ve hızlı karar verme gerektiren durumlarda değerlidir.

Briefings - Brifingler

Brifingler, genellikle, bir proje hakkında genel bir bakış veya güncelleme sağlamak için - sosyal ve sivil kulüpler gibi - mevcut toplantılarında veya konularında doğrudan topluluk gruplarına sağlanan kısa sunumlardır.

¹ Aktif vatandaşlık. EucA. <https://www.euca.eu/activecitizenship>

² [Oxford Languages](https://www.oxfordlanguages.com/)'ten gelen tanımlar

³ Cambridge sözlüğü. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/anti-racism>

⁴ Britannica. <https://www.britannica.com/topic/assimilation-society>

Charismatic leader - Karizmatik lider

Karizmatik bir lider, toplumdaki bireysel katkılara değer verir ve onların endişelerini dinlemek için zaman ayırır. Bu liderlik tarzını benimsediğinizde, iletişim becerilerinizi insanları zorlu zamanlarda motive etmek ve odaklanmalarına yardımcı olmak için kullanırsınız.

Cohesion - Uyum

Uyum, bir grubun veya toplumun üyelerinin birleştiği durumdur.⁵

Communication - İletişim

Communication means imparting or exchanging information by speaking, writing, or using some other medium.

Communication skills - İletişim Becerileri

Communication skills aid us in cooperating constructively with each other and in avoiding misunderstandings.

Community - Toplum

Bir topluluk, birbirleriyle etkileşime giren ve birbirini destekleyen ve paylaşılan deneyimler veya özellikler, bir aidiyet duygusu ve genellikle fiziksel yakınlıkları ile birbirine bağlanan bir grup insandır.⁶

Community development - Topluluk geliştirme

Topluluk geliştirme, topluluk yaşamını güçlendirmeyi ve iyileştirmeyi, yerel koşulları iyileştirmeyi, insanların kamusal karar alma süreçlerine katılmalarını sağlamayı ve kendi koşulları üzerinde daha uzun vadeli kontrol sağlamayı amaçlayan bir dizi faaliyeti ifade eder.

Community empowerment - Topluluğun güçlendirilmesi

Toplulukların yaşamları üzerindeki kontrollerini artırmalarını sağlama süreci. Herhangi bir topluluk geliştirme faaliyetine dahil edilmesi gereken topluluk güçlendirmenin dört boyutu vardır:

Kişisel güçlendirme, Olumlu eylem, Topluluk organizasyonu, Katılım ve etki.

Community leadership - Topluluk liderliği

Topluluk liderliği, güçlü topluluklar için katılım, gelişme ve sürdürülebilirliğe ilham verecek cesaret, yaratıcılık ve kapasitedir. Topluluk liderliği, topluluğun refahı ve gelişimi için sorumluluk taşımak anlamına gelir. Topluluk liderleri genellikle kendi kendilerini tayin ederler.

Community life - Toplum hayatı

Topluluk yaşamı, ortak çıkarları paylaşan, ortak durumları iyileştirmeye çalışan ve ortak kaygıları yansıtan insanlar tarafından yürütülen gönüllü faaliyetleri ifade eder..

Community mediation - Topluluk arabuluculuğu

Topluluk arabuluculuğu, topluluklar içindeki bireyler, gruplar ve kuruluşlar arasındaki farklılıkları ve çatışmaları çözmek için yapıcı süreçler sunar.

Convergence- Yakınsama

İki veya daha fazla şeyin, fikrin vb. birbirine benzemesi veya bir araya gelmesi.⁷

⁵ Cambridge Sözlüğü. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cohesion>

⁶ Cobigo, V., Martin, L. ve Mcheimech, R. (2016). Topluluğu Anlamak. Kanada Engellilik Araştırmaları Dergisi, 5(4), 181-203.

⁷ Cambridge Sözlüğü

Cultural diversity - Kültürel çeşitlilik

Kültürel çeşitlilik, bir toplumun veya grubun birçok farklı insandan oluştuğu yerdir. Bu insanlar farklı ülkelerden, ırklardan ve dinlerdendir ve farklı ilgi, beceri ve inançlara sahiptir.⁸

Democratic leadership - Demokratik liderlik

Paylaşılan liderlik olarak da adlandırılan demokratik liderlik, akranların karar vermede daha katılımcı bir rol almasına izin veren bir stildir. Bu şekilde sorunlar grup/topluluk müzakeresi yoluyla çözülür.

Design thinking - Tasarım odaklı düşünme

Tasarım odaklı düşünme, çözüm ve fikir üretmeye yönelik insan merkezli bir yaklaşımdır. TASARIM ODAKLI DÜŞÜNME SÜRECİ, sosyal işbirliğine, insan merkezli yenilikçi faaliyetlere, görselleştirilmiş fikirlere ve sosyal strateji belirlemeye dayanır.

Diversity - Çeşitlilik

Birçok farklı türde şeyin veya insanın bir şeye dahil olması; bir dizi farklı şey veya insan.⁹

Empathy - Empati

Empati, başka bir kişinin duygularını ve duygularını anlama ve paylaşma yeteneğidir. İyi ilişkiler kurmak önemlidir. PsychologyToday.com empatiyi, başka bir kişinin düşüncelerini, duygularını ve durumunu kendi bakış açısından değil, onların bakış açısından anlama deneyimi olarak tanımlar. Ne hissettiklerini veya deneyimlediklerini anlamak için kendinizi onların yerinde hayal etmeye çalışırsınız.

Equanimity - Sükunet

Sükunet, asla öfkenizi kaybetmemeniz veya üzülmemeniz için sakin bir zihin durumu ve hayata karşı tutumdur.¹⁰

Formal mediation - Resmi arabuluculuk

Yasal süreç, yasaları, genellikle mahkemeleri ve genellikle bir yargıç olmak üzere resmi kararları içerir. Gerçek sivil anlaşmazlıklar, gerçek resmi roller. Dahil etmekten çok kesin çatışma çözümü için tasarlandı.

Funding - Finansman

Finansman, bir ihtiyacı, programı veya projeyi finanse etmek için kaynak sağlama eylemidir. Bu genellikle para şeklinde olmakla birlikte, bir kuruluştan veya şirketten çaba veya zaman şeklinde de olabilir.

Government policy - Hükümet politikası

Hükümet politikası bize Hükümetin önceliklerinin neler olduğunu ve neyi başarmayı planladığını söyler.

Inclusion - Kapsayıcılık

BM Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanına göre, sosyal içerme, eşit fırsatlar sağlamak için çaba gösterilen süreçtir - geçmiş ne olursa olsun, herkesin yaşamdaki tüm potansiyelini gerçekleştirebilmesi. Bu tür çabalar, (kamu) hizmetlere eşit erişimi teşvik etmenin yanı sıra vatandaşların hayatlarını etkileyen karar alma süreçlerine katılımını sağlayan politika ve eylemleri içerir.

Institutional barriers - Kurumsal engeller

Kurumlar – okullar ve kolejler, devlet kurumları, hastaneler, kuruluşlar, işyerleri, işletmeler vb. – genellikle kasıtlı veya kasıtsız olarak belirli bireylerin veya grupların (bazen sadece göçmenlerin değil herkesin) sundukları şeylerden faydalanmasını zorlaştırır.

⁸ Twose, Rebecca. 2021. Kültürel Çeşitliliğin Önemi.

⁹ Cambridge Sözlüğü. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/diversity>

¹⁰ Collins Sözlüğü. <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/equanimity>

Integration - Entegrasyon

Avrupa Birliği Konseyi'ne (2004) göre entegrasyon, statik bir sonuç değil, dinamik, uzun vadeli ve sürekli iki yönlü karşılıklı uyum sürecidir. Sadece göçmenlerin ve onların soyundan gelenlerin değil, aynı zamanda her sakinin katılımını talep eder.

Intercultural mediation - Kültürlerarası arabuluculuk

Kültürlerarası arabuluculuk, kültürlerarası içerme süreçlerinde ortaya çıkan çatışmaların çözümüyle ve ayrıca Avrupa/ulusal entegrasyon veya içerme politikalarıyla bağlantılı olarak farklı kültürel geçmişlere sahip kişilerin entegrasyonu/dahil edilmesiyle ilgili belirli politikalarla bağlantılıdır. INCLUDE ME projesi açısından, bu, destek, arkadaşlık, savunuculuk ve daha fazlasını alabilen, resmi olmayan bir arabuluculuktur.

Laissez-faire leadership - Laissez-faire liderliği

Laissez-faire liderliği aynı zamanda delegatif liderlik olarak da adlandırılır, akranlara/topluluklara verdiğiniz rehberlik miktarını sınırlamayı ve görevlerini kendi yöntemleriyle yerine getirmelerine izin vermeyi içerir.

Marginalisation - Marjinalleşme

Birine veya bir şeye önemli değillermiş gibi davranma eylemi.¹¹

Mediation - Arabuluculuk

Arabuluculuk, bir arabulucunun bir çatışmanın tarafları arasında iletişimi kolaylaştırarak, onların çatışmalarına bir çözüm bulma sorumluluğunu üstlenmelerini sağlayan gönüllü, yapılandırılmış bir süreçtir.

Mediator - Arabulucu

Arabulucu, taraflar arasında kendi rızalarına dayalı ortak karar almalarına yol açan iletişimi kolaylaştıran, ilgisiz, bağlantısız bir üçüncü kişidir.

Migration - Göç

Bir kişinin veya bir grup insanın, uzunluğu, bileşimi ve nedenleri ne olursa olsun, her türlü insan hareketini kapsayan, uluslararası bir sınır (uluslararası göç) veya bir devlet (iç göç) içinde hareketi¹².

Multiculturalism - Çokkültürlülük

Çokkültürlülük, bir kurum veya toplumdaki tüm farklı grupların varlığını tanıyan ve bunlara saygı duyan, onların sosyo-kültürel farklılıklarını kabul eden ve bunlara değer veren ve onların, kurum içindeki herkesi güçlendiren kuruluş veya toplum için kapsayıcı bir kültürel bağlamda sürekli katkılarını teşvik eden ve sağlayan bir inanç ve davranışlar sistemidir.

Nonformal peer-to-peer mediation - Resmi olmayan akranlar arası arabuluculuk

Resmi olmayan arabuluculuk, yasal bir süreç olan resmi arabuluculuğun aksine, resmi olmayan akranlar arası arabuluculuk, resmi olarak arabulucu olarak atanmadan, aksine gönüllü bir arabuluculukta sorumluluk üstlenen arabulucular tarafından topluluklar içindeki bireyler, gruplar ve kuruluşlar arasındaki farklılıkların ve çatışmaların çözülmesi için temel yapıcı süreçleri sunar.

Nonverbal communication - Sözsüz iletişim

Sözsüz iletişim, bir mesajın jestler, yazılı kelimeler veya tavırlar yoluyla iletilmesidir.

Pitch deck - Saha güvertesi

Satış konuşması, genellikle PowerPoint, Keynote, Prezi, Canva veya başka bir dijital veya dijital olmayan araç kullanılarak oluşturulan kısa bir sunumdur. Satış konuşması genellikle potansiyel yatırımcılar, müşteriler, ortaklar, politika yapıcılar ve kurucu ortaklarla yüz yüze veya çevrimiçi toplantılar sırasında kullanılır.

¹¹ Cambridge Sözlüğü. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/marginalization>

¹² IOM BM Göç. <https://www.iom.int/>

Polarisation - Kutuplaşma

Bir şeyi, özellikle farklı insanları veya görüşleri içeren bir şeyi tamamen karşıt iki gruba ayırma eylemi.¹³

Policy - Politika

Politika, kuruluşların ve organların çalışmalarına rehberlik eden bir dizi değer ve hedefdir.

Bu, örneğin şunları içerir:

- Ulusal Hükümet politikaları
- Avrupa Birliği politikaları.

Power asymmetry - Güç asimetrisi

Güç asimetrisi, bir organizasyon hiyerarşisi, bir topluluk veya toplum içindeki bireyler ve birey grupları arasında statü farklılıklarının bulunduğu ve bu farklılıkların eylemde bulunma veya eyleme geçme yeteneğinin farklılaşmasıyla sonuçlandığı bir durumdur.¹⁴

Psychological barriers - Psikolojik engeller

Neye ihtiyaç duydukları konusunda utanç veya mahcubiyet (okuma veya yazma gibi temel beceriler) veya başarısızlık korkusu, birçok insanı hizmet aramaktan, kütüphaneler gibi kamu olanaklarını kullanmaktan ve hatta oy kullanmak için kaydolmaktan alıkoymuyor.

Public meetings - Halka açık toplantılar

Halka açık toplantılar, çeşitli paydaş gruplarını belirli bir amaç için bir araya getirir. Geniş bir kitleyi bilgi paylaşımına ve tartışmaya dahil etmek için halka açık toplantılar düzenlenir. Bir konu veya teklifle ilgili farkındalığı artırmak için kullanılabilirler ve daha fazla kamu katılımı için bir başlangıç noktası veya katılım için devam eden bir araç olabilir. İyi yapıldığında, bir topluluk hissi oluşturmaya yardımcı olurlar.

Restorative discussion - Onarıcı tartışma

Onarıcı konuşmalar, destek ve beceri geliştirmeye odaklanan bir ortam yaratacak şekilde ilişkilerin yaratılmasını, sürdürülmesini ve onarılmasını destekler.

Social exclusion - Toplumdan dışlanma

Tipik olarak yoksulluk veya bir azınlık sosyal grubuna ait olma gerçeğinin bir sonucu olarak, hakim sosyal sistemden ve onun hak ve ayrıcalıklarından dışlanma.¹⁵

Social inclusion - Sosyal içerme

Sosyal içerme, herkes için eşit fırsatlar sağlamak için çaba gösterilen bir süreçtir. Çok boyutlu süreç, toplumun her üyesinin sivil, sosyal, ekonomik ve politik faaliyetler de dahil olmak üzere yaşamın tüm yönlerine tam ve aktif katılımını ve ayrıca karar alma süreçlerine katılımını sağlayan koşulları yaratmayı amaçlamaktadır.

Societal barriers - Toplumsal engeller

Bunlar, "olduğu gibi" ve bir topluluktaki veya ülkedeki insanların çoğunluğunun dünyanın doğası hakkında yaptığı varsayımlar nedeniyle var olan engellerdir. Stereotiplerin, önyargıların, eşit olmayan fırsatların ve olumlu değişim eksikliğinin bir karışımı nedeniyle ortaya çıkıyorlar.

Stakeholder - Paydaş

Paydaş, projenizde çıkarı olan herkestir. Sizin amacınızdan etkilenecekler veya sizi etkileyebilecekler.

¹³ Cambridge Sözlüğü. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/polarization>

¹⁴ IGI Global. <https://www.igi-global.com/dictionary/inductive-reasoning-information-symmetry-and-power-asymmetry-in-organizations/41808>

¹⁵ Oxford Languages'den Tanım

Supportive leaders - Destekleyici liderler

Destekleyici bir liderin rolü iki yönlüdür. Topluluğunuzun refahını sağlarken, topluluğunuz genelinde nerede değişikliklerin gerekli olduğunu belirlemeye odaklanırsınız. Destekleyici liderlik, sadece görevleri devretmek ve sonuçları beklemek değil, aynı zamanda sürecin her aşamasında diğerlerini desteklemek anlamına gelir. Topluluğunuzla diyalogu teşvik ediyor ve geri bildirim sağlıyorsunuz.

Transformational leader - Dönüşümsel lider

Dönüşümcü bir lider, topluluk üyelerini o topluluğun büyümesini artıran değişim yaratmaya motive ederek güçlü bir kültür oluşturur.

Verbal communication - Sözel iletişim

Sözlü iletişim, bilginin veya mesajın konuşulan kelimeler aracılığıyla iletilmesidir.

Visionary leader - Vizyoner lider

Vizyon sahibi bir lider, bilgi ve deneyimini yeni olasılıklara öncülük etmek için kullanan ve topluluklara büyük ölçüde dahil olma ve aidiyet kazandıracak bir projeye girişen kişidir.